

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ МАРІУПОЛЬСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПРОГРАМА

**індивідуальної усної співбесіди зі спеціальності 293 Міжнародне право
ОП «Міжнародне право»**

**(для осіб, які переводяться, поновлюються, вступають для здобуття другої вищої
освіти та паралельного навчання)**

Затверджено:
на засіданні Вченої ради МДУ
протокол № 11 від 10.05.2022 р.

Київ, 2022

Програма індивідуальної усної співбесіди зі спеціальності 293 Міжнародне право ОП «Міжнародне право» (для осіб, які переводяться, поновлюються, вступають для здобуття другої вищої освіти та паралельного навчання). Київ : МДУ, 2022. 19 с.

Укладачі:

Кулешов О.О. - к.ю.н., доцент, завідувач кафедри приватно-правових дисциплін;

Годованик Є.В. – д.ю.н., професор кафедри приватно-правових дисциплін;

Тихомирова Г.Є. – к.ю.н., доцент, доцент кафедри публічно-правових дисциплін.

Програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри приватно-правових дисциплін, протокол № 2 від 6 лютого 2022 р.

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ, ПОНОВЛЮЮТЬСЯ АБО ВСТУПАЮТЬ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПАРАЛЕЛЬНОГО НАВЧАННЯ НА 2 КУРС ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 293 «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО».....	5
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ, ПОНОВЛЮЮТЬСЯ АБО ВСТУПАЮТЬ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПАРАЛЕЛЬНОГО НАВЧАННЯ НА 3 КУРС ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 293 «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО».....	9
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ.....	11
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	13

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступники, які переводяться, поновлюються на 2-3 курси ОС «Бакалавр» за спеціальністю 293 «Міжнародне право», проходять фахову співбесіду із використанням інформаційно-комунікаційних технологій Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram, Google Meet тощо. Під час співбесіди студенту ставляться три теоретичні питання.

В програму співбесіди для студентів, що переводяться, поновлюються або вступають для здобуття другої вищої освіти та паралельного навчання на 2 курс, включено питання курсів «Теорія держава і права», «Судові системи і порівняльне судове право», «Порівняльне конституційне право»; на 3 курс, включено питання курсів «Міжнародне публічне право», «Порівняльне цивільне право», що є фундаментальними і професійно-орієнтованими дисциплінами.

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ, ПОНОВЛЮЮТЬСЯ
АБО ВСТУПАЮТЬ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА
ПАРАЛЕЛЬНОГО НАВЧАННЯ НА 2 КУРС ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 293
«МІЖНАРОДНЕ ПРАВО»**

Теорія держави і права

1. Предмет, методологія та функції теорії держави і права
2. Поняття держави: головні ознаки та визначення
3. Закономірності виникнення держави. Теорії походження держави.
4. Громадянське суспільство і правова держава: поняття і ознаки
5. Принципи єдності та поділу державної влади.
6. Форма держави: поняття, складові елементи. Форма державного правління. Класифікація. Ознаки монархії та республіки.
7. Форма державного устрою. Характеристика унітарної та федеративної держави.
8. Поняття права: головні ознаки та визначення.
9. Основні концепції права: юридичний позитивізм, природне право, соціологічна концепція права.
10. Співвідношення понять «право» і «закон».
11. Співвідношення права і моралі: єдність, відмінність, взаємодія, протиріччя.
12. Правова норма: поняття, ознаки, структура.
13. Правова система: структура і елементи.
14. Система права. Предмет і метод правового регулювання як критерій поділу правових норм на галузі.
15. Галузі, підгалузі та інститути права.
16. Джерело права: поняття, види та характеристика.
17. Нормативно-правовий акт як джерело права: ознаки, визначення, види
18. Поняття, мета та види тлумачення права.
19. Прогалини в праві: поняття і способи їх усунення та подолання.
20. Поняття, види та елементи правовідносин.
21. Поняття і види суб'єктів правовідносин. Правоздатність і дієздатність суб'єктів права.
22. Правопорушення: поняття, ознаки і види.
23. Поняття, ознаки і підстави юридичної відповідальності.
24. Поняття і елементи правової культури.

Судові системи і порівняльне судове право

1. Судова влада як вид державної влади в сучасних зарубіжних країнах.
2. Особливості судової системи в залежності від державного устрою та системи права.
3. Особливості системи органів правосуддя в державах Центральної Європи.
4. Судова система Болгарії.
5. Судова система Угорщини.
6. Судова система Польщі.
7. Судова система Словаччини.
8. Судова система Чехії.
9. Судова система Румунії.
10. Органи розслідування в країнах Центральної Європи.
11. Короткий історичний огляд судової системи Англії, Уельсу, Північної Ірландії.
12. Сучасний стан судової системи Великобританії.
13. Особливості судової системи Англії.

14. Судова система Шотландії.
15. Судова система Північної Ірландії.
16. Порядок комплектування суддівського корпусу у Великобританії.
17. Конституція США про судову владу і суди.
18. Загальні риси американських судів.
19. Співвідношення юрисдикції судів штатів і федеральних судів США.
20. Верховний суд США.
21. Суд присяжних у США.
22. Прокуратура і адвокатура у США.
23. Основний закон Федеративної Республіки Німеччини щодо особливостей організації судової влади та судової системи.
24. Загальна характеристика судової системи Німеччини.
25. Види юрисдикції в Німеччині.
26. Судова система Німеччини.
27. Статус судді в Німеччині.
28. Загальна характеристика судової системи Франції.
29. Суди загальної та спеціальної юрисдикції у Франції.
30. Касаційний суд Франції.
31. Прокуратура і адвокатура Франції.
32. Загальна характеристика судової системи Італії.
33. Суди загальної юрисдикції та спеціальні суди в Італії.
34. Загальні риси і особливості судової системи скандинавських держав.
35. Судова система Швеції.
36. Судова система Норвегії.
37. Судова система Данії.
38. Органи попереднього розслідування злочинів, прокуратура і адвокатура в скандинавських країнах.
39. Загальна характеристика судової системи Китаю, Японії, Індії.
40. Особливості судової системи Китаю.
41. Судова система Японії.
42. Судова система Індії.
43. Перспективи розвитку судової системи в сучасних зарубіжних державах.

Порівняльне конституційне право

1. Джерела порівняльного конституційного права.
2. Поняття, суть і значення конституції.
3. Види конституцій. Конституція фактична і конституція юридична.
4. Структура і зміст конституції.
5. Властивості конституції.
6. Конституція як політичний документ та ідеологічний документ.
7. Тенденції розвитку зарубіжних конституцій.
8. Загальна характеристика чотирьох етапів розвитку світового конституціоналізму.
9. Поняття і значення конституційного контролю. Органи, що здійснюють
10. конституційний контроль.
11. Правові системи зарубіжних країн і правовий статус особи.
12. Права й обов'язки людини і громадянина.
13. Обов'язки людини і обов'язки громадянина.
14. Інститут громадянства в конституційному праві зарубіжних країн.
15. Способи набуття та втрати громадянства в зарубіжних країнах.
16. Юридичне закріплення поняття політичної партії. Характерні ознаки політичної партії.
17. Контроль за діяльністю політичних партій.

18. Класифікація об'єднань громадян.
19. Державна влада як інститут конституційного права.
20. Розподіл влади. Виникнення, суть та розвиток теорії розподілу влади.
21. Єдність державної влади. Три аспекти єдності державної влади.
22. Інститути безпосередньої і представницької демократії у здійсненні державної влади: загальна характеристика.
23. Форма держави як комплексний інститут конституційного права.
24. Поняття і класифікація форм правління.
25. Монархічна форма правління.
26. Абсолютна, дуалістична і парламентарна монархії.
27. Особливості монархії в деяких країнах.
28. Республіка як форма державного правління.
29. Президентська, парламентська і змішана республіки.
30. Поняття політико-територіального устрою держави і класифікація його форм.
31. Унітарна і федеративна держава.
32. Конфедерація як інститут форми держави.
33. Територіальна автономія.
34. Адміністративно-територіальний поділ.
35. Унітарна держава, поняття та форми.
36. Автономія: поняття та види.
37. Федерація: поняття та види федеративних держав.
38. Суб'єкти федерації і їх правове положення.
39. Конфедерація як союз держав.
40. Співдружність.
41. Поняття та основні елементи державного режиму. Класифікація державних режимів.
42. Поняття і принципи виборчого права.
43. Виборчі системи: поняття та види.
44. Мажоритарна виборча система та її різновиди.
45. Пропорційна виборча система.
46. Змішані виборчі системи.
47. Референдум: поняття і види.
48. Законодавча влада: загальна характеристика.
49. Поняття, види та структура парламенту.
50. Правовий статус члена парламенту. Депутатський імунітет та індемнітет.
51. Законодавчий процес: основні положення. Законодавча ініціатива.
52. Поняття виконавчої влади. Виконавча і розпорядча діяльність.
53. Особливості здійснення виконавчої влади в окремих державах.
54. Глава держави: поняття та види.
55. Монарх: поняття, правовий статус та види.
56. Президент: поняття, правовий статус та види. Віце-президент.
57. Поняття, види, склад і структура уряду.
58. Судові органи і судові системи.
59. Моделі судових систем та системи судових органів.
60. Здійснення судової влади. Суддівське самоврядування.
61. Поняття місцевого управління і місцевого самоврядування.
62. Адміністративно-територіальний поділ.
63. Конституція США: основні риси.
64. Основи правового статусу особи за Конституцією США. Білль про права.
65. Законодавча влада в США. Система стримувань і противаг.
66. Виконавча влада в США. Повноваження Президента США.
67. Судова влада і судові системи в США.

68. Американський федералізм. Штати як суб'єкти федерації США.
69. Місцеве управління і самоврядування в США.
70. Конституція Великобританії: поняття, структура, зміст та джерела.
71. Основи правового статусу особи за Конституцією Великобританії.
72. Парламент Великобританії: поняття, структура та повноваження.
73. Виконавча влада у Великобританії. Монарх: правовий статус.
74. Судова система Великобританії.
75. Місцеве управління і самоврядування у Великобританії.
76. Загальна характеристика Конституції Франції 1958 року.
77. Основи конституційно-правового статусу особи у Франції.
78. Парламент Франції: поняття, структура та повноваження.
79. Виконавча влада у Франції. Дуалізм виконавчої влади.
80. Президент республіки, його роль і повноваження щодо виконавчої влади.
81. Система судів Франції.
82. Місцеве управління і самоврядування у Франції.
83. Конституція ФРН: основні риси.
84. Основи правового статусу особи за Конституцією ФРН.
85. Поняття і структура парламенту ФРН. Бундестаг. Бундесрат.
86. Федеральний президент і федеральний уряд у системі державної влади ФРН.
87. Структура судової системи ФРН.
88. Місцеве управління і самоврядування в ФРН.
89. Конституція Росії 1993р. та її особливості.
90. Конституційно-правовий статус особи у Росії.
91. Виборче право і виборча система в Росії.
92. Державна влада Росії.
93. Основи конституційного права Польської Республіки.
94. Конституція Польщі 1997 року.
95. Інститути Безпосередньої демократії у Польщі.
96. Державна влада у Польщі.
97. Особливості місцевого самоврядування у Польщі.

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ,
ПОНОВЛЮЮТЬСЯ АБО ВСТУПАЮТЬ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОЇ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ТА ПАРАЛЕЛЬНОГО НАВЧАННЯ НА 3 КУРС ЗА
СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 293 «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО»**

Міжнародне публічне право

1. Поняття і визначення міжнародного права.
2. Особливості міжнародного права.
3. Міжнародне право та міжнародна система.
4. Основні риси сучасного міжнародного права.
5. Міжнародне публічне і міжнародне приватне право.
6. Галузі й інститути міжнародного права.
7. Поняття норми міжнародного права.
8. Структура норм міжнародного права.
9. Види міжнародно-правових норм.
10. Джерела міжнародного права.
11. Договір і звичай – основні джерела міжнародного права.
12. Допоміжні джерела міжнародного права.
13. Кодифікація міжнародного права.
14. Юридична природа основних принципів міжнародного права.
15. Принцип суверенної рівності держав.
16. Принцип незастосування сили або погрози силою.
17. Принцип територіальної цілісності держав.
18. Принцип непорушності (недоторканності) державних кордонів.
19. Принцип мирного вирішення міжнародних спорів.
20. Принцип невтручання у внутрішні справи.
21. Поняття дипломатичного права та його джерела.
22. Дипломатичні представництва.
23. Глава і персонал дипломатичного представництва.
24. Дипломатичні привілеї та імунітети.
25. Торгові представництва.
26. Постійні представництва держав при міжнародних організаціях.
27. Спеціальні місії.
28. Поняття консульського права та його джерела.
29. Консульські представництва.
30. Глава і персонал консульської установи.
31. Консульські привілеї та імунітети.
32. Поняття і просторова дія міжнародного морського права
33. Кодифікація міжнародного морського права.
34. Внутрішні морські води і їхній правовий режим.
35. Територіальне море (територіальні води) і його правовий режим.
36. Прилегла зона та її правовий режим.
37. Відкрите море і його правовий режим.
38. Континентальний шельф.
39. Міжнародний район морського дна (Район).
40. Виняткова економічна зона.
41. Міжнародні протоки і міжнародні канали.
42. Води держав-архіпелагів (води архіпелагу).
43. Міжнародне право в період збройних конфліктів – галузь міжнародного права.

Порівняльне цивільне право

1. Поняття зобов'язання
2. Види зобов'язань
3. Місце зобов'язального права у системі приватного права
4. Структура зобов'язального права
5. Основні тенденції розвитку зобов'язального права
6. Уніфікація та гармонізація зобов'язального права
7. Проект Загальної системи координат (Draft Common Frame of Reference -DCFR)
8. Принципи європейського договірного права (Principles of European Contract Law – PECL)
9. Підстави виникнення зобов'язання.
10. Сторони зобов'язання.
11. Заміна кредитора у зобов'язанні.
12. Заміна боржника у зобов'язанні.
13. Принципи виконання зобов'язання.
14. Загальні умови виконання зобов'язання.
15. Виконання окремих видів зобов'язань.
16. Загальна характеристика способів забезпечення виконання зобов'язання.
17. Неустойка як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
18. Завдаток як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
19. Поручка як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
20. Гарантія як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
21. Застава як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
22. Утримання як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
23. Правові наслідки порушення зобов'язання.
24. Поняття та види цивільно-правової відповідальності.
25. Відповідальність і виконання зобов'язання в натурі.
26. Умови цивільно-правової відповідальності.
27. Протиправна поведінка як умова цивільно-правової відповідальності.
28. Шкода як умова цивільно-правової відповідальності.
29. Вина як умова цивільно-правової відповідальності.
30. Припинення зобов'язання.
31. Поняття та види цивільно-правових договорів.
32. Класифікація договорів в цивільному праві.
33. Особливості публічних договорів та договорів приєднання.
34. Зміст договору та його тлумачення.
35. Свобода договору.
36. Укладення договору.
37. Зміна та розірвання договору.
38. Зобов'язання з передачі майна у власність.
39. Поняття та зміст договору купівлі-продажу.
40. Перехід права власності за договором купівлі-продажу.
41. Основні права та обов'язки сторін за договором купівлі-продажу.
42. Зобов'язання з передачі майна у користування.
43. Поняття та зміст договору майнового найму.
44. Основні права та обов'язки сторін за договором майнового найму.
45. Особливості договору лізингу.
46. Зобов'язання з виконання робіт.
47. Поняття та зміст договору підряду.
48. Основні права та обов'язки сторін за договором підряду.
49. Загальна характеристика зобов'язань з надання послуг.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінювання вступного випробування здійснюється за 200-бальною шкалою (від 0 до 200 балів). Мінімальна кількість балів – 0. Максимальна кількість балів – 200. Прохідний бал – 100.

Відповідь студента зараховується в наступних випадках:

- Теоретичні питання розкрито в повному обсязі, відповідь на питання викладено в логічній послідовності, зроблено правильні висновки.
- Теоретичні питання розкрито в повному обсязі, але матеріал викладено в недостатній логічній послідовності або зроблені неправильні висновки.
- Частина питань розкрито не в повному обсязі, зроблені незначні помилки.

За результатами співбесіди відповідь студента не зараховується, якщо більша частина теоретичних питань не була висвітлена або всі питання повністю не розкриті.

«незараховано»	0 – 99	0 – 99	Вступник розрізняє об'єкти вивчення. Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Вступник відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
«зараховано»	100 – 139	100-109	Вступник здатний до часткового відтворення основного навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію.
		110-119	Вступник відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять,
		120-129	Вступник виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, може сформулювати правила, визначення, поняття. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена.
		130-139	Вступник відтворює навчальний матеріал, може сформулювати правила, визначення, поняття. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
	140 – 179	140-149	Вступник правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
		150-159	Знання вступника є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами,
		160-169	Вступник достатньо володіє вивченим матеріалом, може робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і містить певні неточності.
		170-179	Вступник добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
	180 – 200	180-189	Вступник має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
		190-194	Вступник має гнучкі знання в межах вимог

			навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, вміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
		195-200	Вступник має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Теорія держави і права

1. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник - Харків: Консум, 2001. –656 с.
2. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави. Видання 5-те, зі змінами. Навчальний посібник.- К.: Атіка. – 2001. – 176 с.
3. Загальна теорія права. Підручник. За заг. ред. М.І. Козюбри. К. Ваїте. 2015. – 392 с.
4. Бачинін В.А. Філософія права, К. : Ін Юре, 2003. - 472 с
5. Цвік В.М., Ткаченко В.Д., Петришин О.В. Загальна теорія держави і права : підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів - Харків : Право, 2002. - 432 с.
6. Кельман М.С. Загальна теорія держави і права : підручник - К. : Кондор, 2008. - 477 с
7. Оборотов Ю. Н. Общетеоретическая юриспруденция : учебный курс - Одесса : Феникс, 2011. - 436 с.

Судові системи і порівняльне судове право

1. The European Court of Justice / edited by de Grainne Burca. – Oxford : Oxford university press, 2001. – 233 p.
2. Currie David F. Federal Courts:Cases and Materials / David F. Currie. – 3rd ed. – St. Paul, Minn : West publishing Co., 1982. – 1642 p.
3. Costa J.-P. The Role of National Authorities, Especially the Courts, and the Future of Human Rights Protection in Europe: conference on “Problems of application of the Court’s case-law in the legal system of Ukraine” / J.-P. Costa // Law of Ukraine. – 2011. – N 5/6. – P. 65-69.
4. Абламський С. Є. Окремі аспекти відновного правосуддя в частині примирення потерпілого з обвинуваченим за новим кримінальним процесуальним законодавством України / С. Є. Абламський // Право і Безпека: наук. журн. – 2012. – № 4. – С. 121-126.
5. Авраменко О. Порівняльний аналіз судової системи України та судових систем мусульманських країн / О. Авраменко, А. Авраменко // Іслам і Україна: Роботи учасників Першого всеукр. ім. А. Кримського конкурсу ісламознавства дослідження молодих учених. – Київ: Ансар Фаундейши / Всеукр. громад. організація “Укр. центр ісламознавства”, Іслам. громад. культур. центр м. Києва, 2005. – С. 7-34.
6. Апарова Т. В. Суды и судебный процесс Великобритании. Англия, Уэльс, Шотландия / Т. В. Апарова. – Москва: Триада, 1996. – 156 с.
7. Базов О. В. Практика Європейського суду з прав людини та національне судочинство / О. В. Базов // Право України. – 2014. – № 4. – С. 228-234.
8. Бауринг Б. Судебная система и ее радикальная реформа в Англии и Уэльсе / Б. Бауринг // Конституц. право: Восточноевроп. обозрение. – 2002. – № 3. – С. 2-11.
9. Боботов С. В. Правосудие во Франции / С. В. Боботов. – Москва: ЕАВ, 1994. – 198 с.
10. Бондарев И. М. Система международных судебных учреждений : учеб. пособие / И. М. Бондарев. – Москва : Юркнига, 2004. – 288 с.
11. Бут І. О. Наукові погляди на правову природу третейського суду / І. О. Бут // Правове життя сучас. України: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої ювілею акад. С. В. Ківалова (16-17 трав. 2014 р.): у 2-х т. / Нац. ун-т “Одес.юрід. акад.”; Півден. регіон. центр Нац. акад. прав. наук України. – Одеса : Юрид. літ., 2014. – Т. 1. – С. 416-419.
12. Буткевич В. Європейський суд з прав людини й проблеми вдосконалення судової системи України / В. Буткевич // Проблеми застосування міжнар. стандартів у

- прав. Системі України / Юрид. фірма “Салком”; Наук.-аналіт. центр. – Київ: Юрид. практика, 2013 = Issues of application of international legal standards in the legal system of Ukraine. – С. 359-379.
13. Венецька О. О. Європейський суд з прав людини і Суд справедливості Європейських Співтовариств: колізії в тлумаченні міжнародних актів у галузі захисту прав людини / О. О. Венецька // Судова апеляція. – 2008. – № 1. – С. 122-128.
 14. Галицкий И. Система международных судебных учреждений : от Международного суда ООН до Европейского суда по правам человека (юрисдикция, подсудность, процесс и процедура) / И. Галицкий // Юрид. газета. – 2013. – № 10 (5 берез.). – С. 41-43.
 15. Городовенко В. В. Принципи судової влади : монографія / В. В. Городовенко ; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Харків : Право, 2012. – 448 с.
 16. Грачева Л. Третейские суды в Украине: мифы и реалии / Л. Грачева // Перспективи застосування альтернативних способів вирішення спорів (ADR) в Україні : матеріали Другого Львів. міжнар. форуму (Львів, 26-29 трав. 2009 р.). – Львів: ЛДІНТУ ім. В. Чорновола, 2009. – С. 12-19.
 17. Давид Р. Основные правовые системы современности / Р. Давид, К. Жоффре-Спинози; пер. с фр. В. А. Туманова. – Москва: Междунар. отношения, 1996. – 400 с.
 18. Джинджер Э. Ф. Верховный суд и права человека в США / Э. Ф. Джинджер. – Москва: Юрид. лит., 1981. – 324 с.
 19. Дьяченко С. А. Реформирование судебной системы Казахстана: реальность и перспективы / С. А. Дьяченко // Дайджест. Конституц. правосудие в странах СНГ и Балтии. – 2002. – № 24. – Ч. 2. – С. 7-12.
 20. Евсеев А. П. Верховный Суд Соединенного Королевства: становление : монография / А. П. Евсеев; Нац. ун-т “Юрид. акад. Украины им. Я. Мудрого”. – Харьков : Юрайт, 2014. – 184 с.
 21. Європейський суд з прав людини. Організація, процедура, правила звернення. – Київ : Вид. Дім “Ін Юре”, 2000. – 16 с.
 22. Зайчук О. В. Медіація як демократичний та ефективний спосіб вирішення спорів: європейські норми і досвід та українська перспектива : (міжнародна конференція по виконанню проекту “Медіація як процедура врегулювання спорів шляхом досягнення консенсусу”) / О. В. Зайчук, А. Є. Санченко // Бюл. М-ва юстиції України. – 2010. – № 12. – С. 137-141.
 23. Касинюк О. В. Кримінально-процесуальні питання діяльності міжнародних кримінальних судів : дис. канд. юрид. наук / О. В. Касинюк. – Харків: [б. в.], 2004. – 223 с.
 24. Каширкина А. А. Отправление правосудия международными судебными органами на постсоветском пространстве / А. А. Каширкина // Журн. рос. права. – 2012. – № 3. – С. 92-104.
 25. Клеандров М. И. Судебные системы государств – участников СНГ. Законодательное обеспечение / М. И. Клеандров ; Ин-т гос. и права РАН. – Москва : Юристь, 2002. – 623 с.
 26. Ковыршина Н. А. Особенности судебных систем в странах Арабского Востока (на примере Катара и Саудовской Аравии) / Н. А. Ковыршина // Современ. право : науч.-практ. журн. – 2012. № 10. – С. 130-133.
 27. Комарова Т. Суд Європейських співтовариств і національні суди держав-членів Європейського Союзу в становленні інтеграційного правопорядку / Т. Комарова // Вісн. Конституц. Суду України. – 2006. – № 1. – С. 99-105.
 28. Костенко Н. И. Международный уголовный суд : монография / Н. И. Костенко. – Москва : ПРИОР, 2002. – 272 с.

29. Кравчук М. В. Правова система США : науч. изд. / М. В. Кравчук; М-во освіти і науки України, Тернопіль. акад.народ. госп-ва. – Київ : Нора-друк, 2004. – 136с.
30. Леже Раймон. Великие правовые системы современности: сравнительно-правовой подход / Раймон Леже. – Москва: Волтерс Клувер, 2009. – 584 с.
31. Маняк Н. И. Организация правосудия во Франции / Н. И. Маняк // Современ. право : науч.- практ. журн. – 2012. – № 9. – С. 140-143.
32. Марусин И. С. Процессуальный порядок рассмотрения дел в Суде Европейских Сообществ / И. С. Марусин // Дайджест. Конституц. правосудие в странах СНГ и Балтии. – 2004. – № 19. – С. 131-137.
33. Марченко М. Н. Европейский Союз и его судебная система: монография / М. Н. Марченко. Москва: Проспект, 2012. – 288 с.
34. Миряшева Е. В. Судебная система в федеративном государстве (на примере США): историко-правовой экскурс / Е. В. Миряшева // Рос. юстиция. – 2011. – № 9 (сент.). – С. 16-19.
35. Михайлов А. М. Судебная власть в правовой системе Англии [Электронный ресурс] / А. М. Михайлов. – Москва : Юрлитинформ, 2009. – 344 с.
36. Мідор Д. Д. Суди в Сполучених Штатах: пер. з англ. / Д. Д. Мінор. – Сент-Пол, Міннесота: Вест Паблішинг Ко., 1993. – 85 с.
37. Молдован В. В. Судуострій: Україна, Велика Британія, Російська Федерація, США, ФРН, Франція. Судові органи ООН : навч. посіб. / В. В. Молдован, А. В. Молдован. – Київ: Нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ: Центр учб. літ., 2013. – 364с.
38. Москвич Л. М. Судові системи світу: класифікація й загальна характеристика / Л. М. Москвич // Проблеми законності. – Вип. 96. – Харків: Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого / відп. ред. В. Я. Тацій; ред. кол. А. П. Гетьман [та ін.], 2008. – С. 202-209.
39. Назаров І. В. Класифікація судових систем європейських держав / І. В. Назаров // Вісн. Акад. прав. наук України : зб. наук. пр. / Акад. прав. наук України. – Харків: Право, 2011. – 2011 р. № 1 (64). – С. 198-207.
40. Назаров І. В. Судові системи країн Європейського Союзу та України: генезис та порівняння: монографія / І. В. Назаров. – Харків: ФІНН, 2011. – 432 с. 41. Назаров І. В. Принципи побудови судової системи : монографія / І. В. Назаров. – Харків: ФІНН, 2009. – 144 с.
41. Назаров І. В. Конституційні засади побудови судових систем країн Європейського Союзу / І. Назаров // Юрид. Україна. – 2008. – № 2. – С. 81-85.
42. Нестор Н. Сучасні правові основи застосування примирення / Н. Нестор // Юрид. журн. – 2010. – №4. – С. 126-129.
43. Овчаренко О. М. Доступність правосуддя та гарантії його реалізації : монографія / О. М. Овчаренко; Нац. юрид.акад. України ім. Я. Мудрого. – Харків : Право, 2008. – 304 с.
44. Організація судових та правоохоронних органів: підруч. / за ред. І. Є. Марочкіна; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Харків: Право, 2014. – 448 с.
45. Паламарчук О. С. Судова система Франції: історія розвитку та сучасності / О. С. Паламарчук // Держава і право. Юрид. і політ. науки. – Вип. 37. – Київ: Ін-т держави і права НАН України / Голова редкол. Ю. С. Шемшученко, 2007. – С. 109-114.
46. Паліюк В. П. Міжнародні судові установи і захист прав людини та основних свобод / В. П. Паліюк. – Миколаїв: Атол, 2006. – 180 с.
47. Підгородинська А. В. Перспективи взаємодії України з Міжнародним кримінальним судом: процесуальний аспект / А. В. Підгородинська // Митна справа. – 2012. – № 3 (трав.- черв.). – С. 107-116.
48. Погребняк С. Вплив судової практики на юридичні акти в романо-германській правовій сім'ї / С. Погребняк // Вісн. Акад. прав. наук України. – 2003. – № 4 (35).

- Харків: Право, 2003. – С. 92-99.
49. Порівняльне судове право: навч. посіб. / І. Є. Марочкін [та ін.]; за ред.: І. Є. Марочкіна, Л. М. Москвич. – Харків: Право, 2008. – 112 с.
 50. Правосудие в современном мире: монография / под ред. В. М. Лебедева, Т. Я. Хабриевой. – Москва: Норма: ИНФРА-М, 2012. – 704 с.
 51. Пухаленко В. П. Правові основи співробітництва Європейського Союзу та України з питань цивільного правосуддя / В. П. Пухаленко // Проблеми законності: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого, 2014. – Вип.126. – С. 199-207.
 52. Рижков Г. Правосуддя в Федеративній Республіці Німеччина / Г. Рижков // Вісн. госп. судочинства. – 2014. – № 6. – С. 74-82.
 53. Романов А. К. Право и правовая система Великобритании: учеб. пособие / А. К. Романов. – Москва: ФОРУМ, 2010. – 28 с.
 54. Русанова І. О. Суд присяжних в Україні: проблеми становлення та розвитку: монографія / І. О. Русанова; Нац.юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – Харків: Вид. Дім “ІНЖЕК”, 2005. – 184 с.
 55. Рябзин А. А. Принципы организации и функционирования судебной власти в зарубежных странах / А. А. Рябзин // Соврем. право : науч.-практ. журн. – 2014. – № 2. – С. 114-118.
 56. Сафиуллина И. П. Судопроизводство, назначение и исполнение наказаний по уставам международных трибуналов АД НОС [Электронный ресурс] / Сафиуллина И. П. // Кримінальне право і процес. Зразки документів. – Київ: Право-Інформ, 2012.
 57. Сердюк В. В. Співвідношення принципів побудови системи судів загальної юрисдикції / В. В. Сердюк // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2012. – Вип. 56. – С. 142-147.
 58. Судебная система России: учеб. пособие / С. А. Батова [и др.]; Акад. нар. хоз-ва при Правительстве РФ; Рос. правовая акад. М-ва юстиции РФ. – Москва: Дело, 2000. – 336 с.
 59. Судебная система Украины и стран ЕС / И. С. Назаров // Ежегодник укр. права. – 2014. –
 60. № 6: сб. науч. тр. / Нац.акад. правовых наук Украины. – Харьков: Право, 2014. –С. 566-573.
 61. Судебные системы европейских стран: справочник / Пер. с фр. Д. И. Васильева; с англ. О. Ю. Кобякова. – Москва: Междунар. отношения, 2002. – 336 с.
 62. Судебные системы западных государств / Ю. П. Урьяс, В. А. Туманов, С. А. Егоров [и др.]. Москва: Наука, 1991. – 235 с.
 63. Судоустрій України: підруч. / За ред. М. А. Погорецького, О. Г. Яновської; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка; Нац. шк. суддів України. – Київ: Юрінком Інтер, 2015. – 341 с.
 64. Тернавська В. М. Суд присяжних Англії: становлення і розвиток / В. М. Тернавська // Держава і право. Юрид. і політ. науки. – Вип. 29. – Київ: Ін-т держави і права НАН України / Голова редкол. Ю. С. Шемшученко, 2005. – С. 157-163.
 65. Хайде В. Система правосудия Федеративной Республики Германия / В. Хайде. – Бонн: Герм. фонд междунар. правового сотрудничества, 1995. – 111 с.
 66. Цахло М. Судова система ФРН / М. Цахло // Юрид.журн. – 2004. – № 9. – С. 101-110.
 67. Церковна юрисдикція: (у Вінницькій єпархії Української Православної Церкви Московського патріархату створено церковний суд) // Юрид. вісн. України. –

2011. – № 11 (12- 18 берез.). – С. 8.
68. Чернов А. Е. Принципы осуществления правосудия в странах СНГ / А. Е. Чернов // Рос. юстиция. – 2013. – № 3. – С. 34-35.
 69. Шишкін В. І. Судові системи країн світу: навч. посіб.: у 3 кн. / В. І. Шишкін. – Київ: Юрінком Інтер, 2001.
 70. Шишкін В. І. Забезпечення прав людини в судочинстві США (Організаційні і процесуальні засади): монографія / В. І. Шишкін. – Київ : Юрінком Інтер, 2000. – 320 с.
 71. Шокіна Т. В. Суди у системі мусульманського права / Т. В. Шокіна // Бюл. М-ва юстиції України. – 2004. – № 1. – С. 92-103.
 72. Штелик С. Становлення та розвиток інстанційності в судовій системі Франції / С. Штелик // Юрид. Україна. – 2011. – № 11. – С. 97-102.
 73. Яровая М. В. Особенности судебных систем Франции, ФРГ, Великобритании и Нидерландов / М. В. Яровая // Рос. юстиция. – 2006. – № 3. – С. 68-70.
 74. Ясиновський І. Г. Переваги і недоліки медіації при вирішенні правових конфліктів / І. Г. Ясиновський // Часопис Київ. ун-ту права. – 2014. – № 2. – С. 344-347.

Порівняльне конституційне право

1. Савчин М. В. Порівняльне конституційне право: навчальний посібник. Київ:Юрінком Інтер, 2019. 328 с.
2. Кириченко, В. М. Порівняльне конституційне право: модульний курс: Навч. посібн. Реком. МОНУ для студ. ВНЗ / В. М. Кириченко, О. М. Куракін. – К.: ЦУЛ, 2012. – 256 с.
3. Конституційне право зарубіжних країн: навч. посіб. / за ред. В. О. Ріяки. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – К.: Юрінком, 2007. – 544 с.
4. Конституційне право України: підруч. / за ред. В. П. Колісника та Ю. Г. Барабаша. – Х.: Право, 2008. – 416 с.
5. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
6. Конституции зарубежных государств: Учебное пособие / Сост. проф. В.В.Маклаков – 2-е изд., исправ. и доп. – М.: Издательство БЕК, 1999. – 584 с.
7. Сравнительное конституционное право / отв.ред. В.Е. Чиркин и др., РАН,Институт государства и права. – М.: Манускрипт, 1996. – 729 с.
8. Шаповал В. Н. Сравнительное конституционное право / В. Н. Шаповал. – К.:Княгиня Ольга, 2015. – 413 с.
9. Макєєва О.М. Безпека журналістів: сучасний правовий вимір. [Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, Національний авіаційний університет, 24 лютого 2017 р.] Том 1. – Тернопіль: Вектор, 2017. – 372 с.
10. Енгибарян Р.В. Сравнительное конституционное право : учеб. пособие. – М.:Юристь, 2005. 429 с.
11. Тургунов М.Т. Сравнительное конституционное право: учебное пособие. – Ташкент: Академия МВД Республики Узбекистан, 2014. – 150 с.
12. Чиркин В.Е. Сравнительное конституционное право: учебное пособие для магистрантов и аспирантов. – М.: Юриспруденция, 2011. – 400 с.
13. Шаповал В.М. Конституційне право зарубіжних країн: підручник. – К.:Юрінком Інтер, 2006. – 496 с.
14. Europea Constitutional Law by Robert Schütze. – L.: Cambridge University Press, 2012. – 533 p.

Міжнародне публічне право

1. Абдулаев М. И. Примат международного права над внутригосударственным правом: история проблемы и современность (проблемы теории). Правоведение.

1992. № 4. С. 45–50.
2. Акчурин Т. Ф. Соотношение международного и внутригосударственного права: вопросы общей теории : автореф. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теория и история права и государства; История правовых учений». Казань, 2001. 27 с.
 3. Анисимов Л. Н. Имплементация норм международного права в национальное законодательство. Международное право в современном мире : сб. статей. М. : Международные отношения, 1984. С. 115–119.
 4. Анцилотти Д. Курс международного права / Д. Анцилотти ; [пер. А. Л. Саккетти, Э. М. Фабрикова ; под ред. Д. Б. Левина]. М. : Изд-во «Иностранная литература». 1961. 447 с.
 5. Афоничкина Н. В. Теоретические аспекты реализации права в свете взаимодействия международного и внутригосударственного права : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теория и история права и государства; история учений о праве и государстве». Казань, 2008. 23 с.
 6. Баймуратов М. А. Международное публичное право: Учебник. Издание второе, переработанное и дополненное. Х. : ООО «Одиссей», 2007. С. 6–32.
 7. Батлер У. Э. Взаимодействие международного и национального права (На примере Великобритании). Советское государство и право. 1987. № 5. С. 112–118.
 8. Блищенко И. П. Международное и внутригосударственное право. М. : Госюриздат, 1960. 239 с.
 9. Броунли Я. Международное право [под ред. Г. И. Тункина ; пер. С. Н. Андрианова]. М. : Прогресс, 1977. Кн. 1. 507 с.
 10. Буткевич В. Г. «Новая» буржуазная концепция соотношения международного и внутригосударственного права. Вестник Киевского университета. К. : Вища школа, 1978. № 6. С. 51–58.
 11. Буткевич В. Г. Соотношение внутригосударственного и международного права. К. : Вища школа, 1981. 311 с.
 12. Буткевич В. Г. Теоретические основы взаимодействия международного и внутригосударственного права : автореф. дис. на соискание учен. степени доктора юрид. наук : спец. 12.00.10 «Международное право». К., 1980. – 42 с.
 13. Гавердовский А. С. Имплементация норм международного права. К. : Вища школа, 1980. 320 с.
 14. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. № 55-ХІІ. URL : <http://www.zakon2.rada.gov.ua>.
 15. Жушман В. П., Шуміло І. А. Міжнародне приватне право : підручник. Х. : Право, 2011. 320 с.
 16. Про правонаступництво України : Закон України від 12.09.1991 р. № 1543-ХІІ. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
 17. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004 р. № 1906-ІV. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
 18. Про міжнародне приватне право : Закон України від 23.06.2005 р. № 2709- ІV. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
 19. Конституции зарубежных государств : учеб. пособие / [сост. В. М. Маклаков]. [4-е изд., перераб. и доп.]. М. : Волтерс и Клувер, 2003. 624 с.
 20. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL : <http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws>.
 21. Лукашук И. И. Международное право. Общая часть : [учебник]. М. : Изд-во «БЕК», 1996. 371 с.
 22. Международное право : учебник / [отв. ред. Ю. М. Колосов, Э. С. Кривчикова]. М. : Междунар. отношения. 2003. 720 с.
 23. Мережко О. О. Проблеми теорії міжнародного публічного та приватного права. К.

- : Юстиніан, 2010. 320 с.
24. Миронов Н. В. Международное право: нормы и их юридическая сила. М. : Юрид. лит. 1960. 67 с.
 25. Мюллерсон Р. А. Соотношение международного и национального права. М. : Междунар. отношения, 1982. 136 с.
 26. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право : [навч. посібник]. К. : КНТ, 2010. 280 с.
 27. Реализация международно-правовых норм во внутреннем праве / [под ред. В. Н. Денисова, В. И. Евинтова]. К. : Наукова думка, 1992. 241 с.
 28. Скомороха В. Окремі питання імплементації норм міжнародного права і конституційна юрисдикція України. Український часопис міжнародного права. 2002. № 1. С. 6–11.
 29. Усенко Е. Т. Теоретические проблемы соотношения международного и внутригосударственного права. Советский ежегодник международного права. М. : Наука, 1977. С. 57–90.

Порівняльне цивільне право

1. Будман Ш. И., Павловский Е. А. Невозможность исполнения обязательств в современном договорном праве // Проблемы современного гражданского права: Сборник статей. — М.: Городец, 2000. — С. 223-235.
2. Камалитдинова Р. А. Развитие доктрины невозможности исполнения обязательств в различных правовых системах // Актуальные проблемы гражданского права: Сборник статей. Вып. 4. — М., 2002. — С.111-167.
3. Комаров А. С. Изменение обстоятельств и договорные отношения (сравнительно-правовые аспекты) // Актуальные проблемы гражданского права: Сборник памяти С. А. Хохлова. — М., 1998. Мурзин Д. В., Мурзина Н. Ю. Новация в российском договорном праве // Актуальные проблемы гражданского права / Под ред. С. С. Алексе-ева. — М., 2000. — С. 148- 192.
4. Новицкий И. Б., Лунц Л. А. Общее учение об обязательстве. — М., 1954. Хохлов С. А. Концептуальная основа части второй Гражданского кодекса // Гражданский кодекс Российской Федерации. Часть вторая. Текст, комментарии, алфавитно-предметный указатель. — М., 1996.
5. Comparative Contract Law: Cases, Materials and Exercises, 2nd edition / by Thomas Kadner Graziano, Christopher Booth (tr), Eleanor Merrett (tr) and Rachel Harrison (tr). — Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2019.
6. Davies J. C. Smith's The Law of Contract. — Oxford: Oxford University Press, 2016.
7. Morgan J. Great Debates in Contract Law, 2nd ed. — Oxford: Palgrave Macmillan, 2015.
8. Nick McBride Key Ideas in Contract Law. — London: Hart Publishing, 2017.
9. Poole's Casebook on Contract Law, 14th edition / by Robert M. Merkin, Séverine Saintier and Jill Poole (ed.). — Oxford: Oxford University Press, 2019.
10. Uniform Rules for European Contract Law?: a Critical Assessment / by Francisco de Elizalde (ed.) — London: Hart Publishing, 2018.
11. Cotterrell R. Comparative law and legal culture. In: Reimann M., Zimmermann R. (eds.). The Oxford Handbook of Comparative Law. Oxford, 2006. P. 709-737.
12. David R., Brierley J.E.C. Major Legal Systems in the World Today: An Introduction to the Comparative Study of Law. 3rd ed. London, 1985.
13. Glenn H.P. Comparative legal families and comparative legal traditions. In: Reimann M., Zimmermann R. (eds.). The Oxford Handbook of Comparative Law. Oxford, 2006. P. 421-440.
14. Halliday T.C., Shaffer G. Transnational Legal Orders. Cambridge, 2015.
15. Hyland R. Gifts: A Study in Comparative Law. Oxford, 2009.